

UCHWAŁA Nr XXIII/ 111/ 2008

RADY GMINY SZYDŁÓW

z dnia 25 marca 2008 roku

w sprawie uchwalenia programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest
z terenu gminy Szydłów na lata 2008 – 2032

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz.1591, z 2002 r. Dz. U. Nr 23 poz. 220, Nr 62 poz. 558, Nr 113 poz. 984, Nr 214 poz.1806, z 2004 r. Dz. U. Nr 153 poz.1271, Nr 162 poz.1568, Nr 102 poz.1055, Nr 116 poz. 1203, z 2005 r. Nr 172 poz.1441, z 2006 r. Nr 17 poz.128, Nr 181 poz.1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218), art. 14 ust. 6 oraz art. 15 ust. 7 i 7a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (jednolity tekst Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251, Nr 88, poz. 587) w związku z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (jednolity tekst Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150) Rada Gminy Szydłów uchwała, co następuje:

§ 1.

Uchwała się program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Szydłów na lata 2008 – 2032 w brzmieniu określonym w załączniku Nr 1 stanowiącym integralną część niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Szydłów.

§ 3.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Szydłowie w i wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XXIII/ 111/ 2008
Rady Gminy Szydłów
z dnia 25 marca 2008 roku

**Program
usuwania azbestu i wyrobów zawierających
azbest z terenu gminy Szydłów
na lata 2008 - 2032**

SZYDLÓW 2008

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Cel i zadania programu	4
3. Szkodliwość azbestu	4
4. Postępowanie z wyrobami zawierającymi azbest	5
5. Stan faktyczny w 2006 roku oraz wstępne koszty usunięcia wyrobów zawierających azbest	6
6. Założenia programu	8
1. utworzenie i aktualizacja wykazów danych o lokalizacji wyrobów zawierających azbest	8
2. uczestnicy programu	8
3. edukacja mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobie bezpiecznego ich usuwania i unieszkodliwiania	8
4. mobilizowanie właścicieli budynków i obiektów przemysłowych do usunięcia wyrobów zawierających azbest poprzez system pomocy edukacyjnej i finansowej	8
5. pomoc w odbiorze i unieszkodliwianiu odpadów azbestowych z nieruchomości osób fizycznych (w późniejszym terminie w miarę możliwości finansowych również z nieruchomości wspólnot mieszkaniowych, jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i innych)	9
6. podjęcie działań w kierunku pozyskania funduszy ze źródeł zewnętrznych na realizacji programu	9
7. przeznaczenie środków finansowych z gminnego funduszu ochrony środowiska (GFOS), zwanego dalej gminnym funduszem oraz ze źródeł zewnętrznych	9
8. usunięcie wyrobów zawierających azbest z obiektów użyteczności publicznej i innych będących własnością gminy Szydłów	10
9. eliminację możliwości powstania „dzikich” wysypisk z odpadami zawierającymi azbest	10
10. bieżący monitoring realizacji programu i okresowe raportowanie jego realizacji władzom samorządowym i mieszkańcom	10
11. okresowa weryfikacja i aktualizacja programu	11
7. Harmonogram realizacji „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Szydłów na lata 2008-2032”	11
8. Obowiązujące w Polsce przepisy prawne dotyczące azbestu oraz ochrony przed jego szkodliwością	11
8.1. Ustawy	11
8.2. Rozporządzenia	13
8.3. Programy	17
9. Regulamin udzielania dofinansowania do demontażu, transportu i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest z budynków zlokalizowanych na terenie gminy Szydłów	18

1. WPROWADZENIE

Gmina Szydłów począwszy od 2008 roku przystępuje przy pomocy niniejszego „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Szydłów na lata 2008- 2032”, zwanego dalej Programem, do realizacji zadań wynikających z „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” przyjętego przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej 14 maja 2002 roku.

Program ten zakłada do 2032 roku oczyszczenie i usunięcie z terytorium polski stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest, w związku z tym wynika konieczność opracowania programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Szydłów. W/w zadanie zostało również ujęte w planie gospodarki odpadami dla ekologicznego związku gmin dorzecza Koprzywianki, jak również w aktualizacji w/ w planu.

Do obowiązków samorządu gminy wynikających z „Programu...” należy:

1. Uwzględnienie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w gminnych planach gospodarki odpadami.
2. Współpraca z lokalnymi mediami celem rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest oraz wyroby z azbestem.
3. Przygotowanie wykazów obiektów zawierających azbest oraz rejonów występującego narażenia na ekspozycję azbestu.
4. Przygotowanie rocznych sprawozdań finansowych z realizacji zadań „Programu...”.

Azbest znany jest od kilkuset lat. Szerokie jego zastosowanie nastąpiło w wyniku rewolucji przemysłowej w okresie ostatnich 100 lat. Stosowany był w produkcji około 3000 wyrobów przemysłowych, przede wszystkim do produkcji wyrobów budowlanych, szczególnie płyt dachowych i elewacyjnych, a także rur. Z uwagi na swoje niewątpliwe zalety, jak odporność na wysokie temperatury, działanie mrozu, działanie kwasów, substancji żrących a także elastyczność, itp., wykorzystywany był chętnie jako cenny surowiec budowlany w Polsce. Trwałość płyt azbestowo cementowych szacuje się na 30 lat, natomiast okres eksploatacji innych wyrobów jest z reguły krótszy. Ponadto azbest wykorzystywany był między innymi do produkcji sprzętu gospodarstwa domowego, takiego jak: kuchenek, opiekaczy, suszarek do włosów, piecyków elektrycznych i gazowych. Znalazł również zastosowanie przy produkcji farb, pokostów, smarów, płytek i wykładzin podłogowych oraz koców gaśniczych. Dziś jednak wiadomo, że jest szkodliwy dla zdrowia. Korodujące wyroby zawierające azbest uwalniają pył azbestowy, który wnikając do organizmu wywołuje poważne choroby układu oddechowego. W związku z tym produkcja oraz stosowanie azbestu zostało zakazane przepisami ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 1997 r. Nr 101, poz. 628 z późniejszymi zmianami).

Na terenie kraju znajduje się ogółem 15.466 tys. ton wyrobów zawierających azbest, w tym: 14.866 tys. ton płyt azbestowo – cementowych. Ze względu na zagrożenia , jakie stwarzają powinny zostać usunięte ze wszystkich obiektów w kraju do końca 2032 roku.

Szacuje się, że na terenie gminy Szydłów znajduje się około 3.323 ton wyrobów zawierających azbest (około 302.111 tys. m²).

Są to głównie pokrycia dachowe zbudowane z płyt cementowo - azbestowych, tzw. eternit falisty i płytowy.

W Polsce azbest najczęściej wykorzystywano do produkcji:

- pokryć dachowych: eternit falisty i płaski,
- płyt elewacyjnych i balkonowych,
- rur do wykonywania instalacji wodociągowych, kanalizacyjnych i centralnego ogrzewania,
- sprzęgieł i hamulców do wind,
- różnych typów izolacji: cieplnej, kotłów, wymienników ciepła, itd.,
- ognioodpornych koców azbestowych.

2. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Podstawowym celem programu jest usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Szydłów, a przez to wyeliminowanie szkodliwego wpływu i niebezpiecznych dla zdrowia skutków działania azbestu. Osiągając ten cel, gmina Szydłów wypełni zobowiązanie, jakie Polska złożyła Unii Europejskiej deklarując oczyszczenie terenu państwa z azbestu i wyrobów, które go zawierają do końca 2032 roku.

Program zakłada realizację następujących zadań :

1. Utworzenie i aktualizację wykazów danych o lokalizacji wyrobów zawierających azbest.
2. Określenie uczestników programu.
3. Edukację mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobie bezpiecznego ich usuwania i unieszkodliwiania.
4. Mobilizowanie właścicieli budynków i obiektów przemysłowych do usunięcia wyrobów zawierających azbest poprzez system pomocy edukacyjnej i finansowej.
5. Pomoc w odbiorze i unieszkodliwieniu odpadów azbestowych z nieruchomości osób fizycznych (w późniejszym terminie w miarę możliwości finansowych również z nieruchomości wspólnot mieszkaniowych, jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i innych).
6. Podjęcie działań w kierunku pozyskania funduszy ze źródeł zewnętrznych na realizację programu.
7. Przeznaczenie środków finansowych z gminnego funduszu ochrony środowiska (GFOŚ), zwanego dalej gminnym funduszem oraz ze źródeł zewnętrznych.
8. Usunięcie wyrobów zawierających azbest z obiektów użyteczności publicznej i innych będących własnością gminy Szydłów.
9. Eliminację możliwości powstania „dzikich” wysypisk z odpadami zawierającymi azbest.
10. Bieżący monitoring realizacji programu i okresowe raportowanie jego realizacji władzom samorządowym oraz mieszkańcom.
11. Okresową weryfikację i aktualizację programu.

3. SZKODLIWOŚĆ AZBESTU

Azbest staje się zagrożeniem dla zdrowia, gdy dojdzie do korozji lub uszkodzenia wyrobów zawierających azbest (łamanie, kruszenie, cięcie, szlifowanie, itp.) wówczas uwalniane są do powietrza włókna azbestu, które mogą zostać przeniesione przez układ oddechowy do płuc. Chorobotwórcze działanie azbestu powstaje w wyniku wdychania włókien zawieszonych w powietrzu. Istotne znaczenie dla wielkości poziomu zanieczyszczenia powietrza włókna azbestu, jakie powstają np.: podczas prac demontażowych, ma zasada obniżenia emisji pylenia: poprzez nawilżanie wyrobów przed oraz w trakcie demontażu, zaniechanie w miarę możliwości obróbki i uszkodzenia mechanicznego demontowanego wyrobu, posługiwanie się narzędziami ręcznymi – najlepiej wolnoobrotowymi o specjalne wyprofilowanych ostrzach, zaopatrzonych w odsysanie pyłu i przeznaczonych do obróbki wyrobów azbestowych. Podczas prac wymagana jest staranność i dokładność wszelkich czynności, wykonywanie ich według z góry przygotowanego planu.

Oddychanie powietrzem skażonym włóknami azbestowymi prowadzi do szeregu chorób układu oddechowego:

- pylicy azbestowej (azbestozy),
- raka płuc (najpowszechniejszej nowotworów złośliwy powodowany przez azbest),
- międzybłoniaka opłucnej i otrzewnej (nowotwory o wysokiej złośliwości).

Na szkodliwy wpływ na stan zdrowia narażone są szczególnie osoby, które miały kontakt z azbestem ze względu na rodzaj wykonywanej pracy oraz osoby narażone na długotrwałe wdychanie włókien azbestowych o małym stężeniu, jak też osoby narażone na krótkotrwałe przebywanie w miejscu o dużym stężeniu włókien azbestowych. Choroby mogą wystąpić nawet po 30 latach od momentu kontaktu

z pyłem azbestowym. Azbest jest zaliczany do dziesięciu najgroźniejszych substancji zanieczyszczających na ziemi o udowodnionym działaniu rakotwórczym dla człowieka. Pierwsze objawy mogące sygnalizować chorobę to: ból w klatce piersiowej, silny kaszel i duszności.

Poważny niepokój musi budzić fakt, że usuwaniem z dachów i elewacji wyrobów zawierających azbest zajmują się przypadkowe i nieprofesjonalne firmy, co zwiększa w znacznym stopniu zagrożenie pyłem azbestowym dla mieszkańców.

4. POSTĘPOWNIE Z WYROBAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST

Demontaż i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest jest ściśle regulowane przepisami prawnymi. Zawarte są one w rozporządzeniu ministra gospodarki, pracy i polityki społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 roku w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004 r. Nr 71, poz. 649 z późn. zm.). Ponadto polskie ustawodawstwo (szereg kolejnych aktów prawnych regulujących kwestie związane z postępowaniem i usuwaniem wyrobów zawierających azbest) określa także wymagania dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami azbestowymi, obowiązki wykonawców prac polegających na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest, obowiązki właścicieli i zarządców nieruchomości w tym zakresie oraz obowiązki organów administracji państwowej.

Według obowiązującego prawa wykonawca prac polegających na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest, obowiązany jest do:

- uzyskania odpowiednio zezwolenia, pozwolenia, decyzji zatwierdzenia programu gospodarowania odpadami niebezpiecznymi albo złożenia organowi informacji o sposobie gospodarowania odpadami niebezpiecznymi,
- przeszkolenia przez uprawnioną instytucję zatrudnianych pracowników, osób kierujących lub nadzorujących prace polegające na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczeniu i usuwaniu tych wyrobów oraz przestrzeganiu procedur dotyczących bezpiecznego postępowania,
- opracowania przed rozpoczęciem prac szczegółowego planu prac usuwania wyrobów zawierających azbest, obejmujących w szczególności:
 - a) identyfikację azbestu w przewidzianych do usunięcia materiałach, na podstawie udokumentowanej informacji od właściciela lub zarządcy obiektu albo też na podstawie badań przeprowadzonych przez akredytowane laboratorium,
 - b) informacja o metodach wykonywania planowanych prac,
 - c) zakres niezbędnych zabezpieczeń pracowników oraz środowiska przed narażeniem na szkodliwość emisji azbestu, w tym problematykę określoną przepisami dotyczącymi planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
 - d) ustalenie niezbędnego dla rodzaju wykonywanych prac monitoringu powietrza:
 - posiadanie niezbędnego wyposażenia technicznego i socjalnego zapewniającego prowadzenie określonych planem prac oraz zabezpieczeń pracowników i środowiska przed narażeniem na działanie azbestu,
 - wykonawca prac, przed przystąpieniem do prac polegających na zabezpieczeniu lub usunięciu wyrobów zawierających azbest z obiektu, urządzenia budowlanego lub instalacji przemysłowej, a także terenu prac obowiązany jest do zgłoszenia tego faktu właściwemu organowi nadzoru budowlanego oraz właściwemu okręgowi inspektorowi pracy.
- zgłoszenie powinno zawierać w szczególności:
 - 1) rodzaj lub nazwę wyrobów zawierających azbest według grup wyrobów określonych w odrębnych przepisach,
 - 2) termin rozpoczęcia i planowanego zakończenia prac,
 - 3) adres obiektu, urządzenia budowlanego lub instalacji przemysłowej,
 - 4) kopię aktualnej oceny stanu wyrobów zawierających azbest,

- 5) określenie liczby pracowników, którzy przebywać będą w kontakcie z azbestem,
 - 6) zobowiązanie wykonawcy prac do przedłożenia nowego zgłoszenia w przypadku zmiany warunków prowadzenia robót.
- właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości obowiązany jest zgłosić prace polegające na zabezpieczeniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest do właściwego organu administracji architektoniczno-budowlanej.
 - złożenia właścicielowi, użytkownikowi wieczystemu lub zarządcy nieruchomości, urządzenia budowlanego, instalacji przemysłowej lub innego miejsca zawierającego azbest, pisemnego oświadczenia o prawidłowości wykonywania prac oraz o oczyszczeniu terenu z pyłu azbestowego z zachowaniem właściwych przepisów technicznych i sanitarnych.

Według obowiązującego prawa właściciel, zarządca lub użytkownik nieruchomości, obowiązany jest do:

- kontroli wyrobów zawierających azbest znajdujących się w obiektach, urządzeniach budowlanych, urządzeniach przemysłowych lub innych miejscach zawierających azbest,
- usuwania wyrobów zawierających azbest zakwalifikowanych zgodnie z oceną do wymiany na skutek nadmiernego zużycia wyrobów lub jego uszkodzenia,
- sporządzenie inwentaryzacji zastosowanych wyrobów zawierających azbest poprzez sporządzenie z natury,
- sporządzenie z przedłożeniem właściwemu marszałkowi województwa (dot. przedsiębiorców) lub właściwemu wójtowi gminy (dot. osób fizycznych nie będących przedsiębiorcami) oraz aktualizację informacji o:
 - wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystania,
 - wyrobach zawierających azbest, których wykorzystanie zostało zakończone.

Według obowiązującego prawa samorząd gminy, obowiązany jest do:

- opracowania , przyjęcia i aktualizacji planu gospodarki odpadami (z uwzględnieniem problematyki usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest),
- gromadzenia informacji przekazywanych przez osoby fizyczne (właściciele i zarządców nieruchomości) o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystania,
- przekładaniu właściwemu marszałkowi informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, w tym azbestu,
- zatwierdzenia programu gospodarki odpadami niebezpiecznymi (w tym odpadami zawierającymi azbest).

Demontaż i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest nierozzerwalnie związane jest z procesem powstania odpadów. Obecnie jedyną metodą unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest jest składowanie na odpowiednich składowiskach odpadów niebezpiecznych.

Najbliższym obiektem przyjmującym odpady zawierające azbest jest składowisko odpadów niebezpiecznych w miejscowości Dobrów, gmina Tuczępy, powiat buski.

5. STAN FAKTYCZNY W 2006 ROKU ORAZ WSTĘPNE KOSZTY USUNIĘCIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

W III kwartale 2006 roku została przeprowadzona inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Szydłów przez pracowników Urzędu Gminy w Szydłowie. Inwentaryzacja objęła wszystkie nieruchomości osób fizycznych zlokalizowane na obszarze 16 sołectw gminy Szydłów. Polegała ona na spisywaniu powierzchni płyt azbestowo – cementowych położonych na zabudowaniach w gospodarstwach stanowiących ich przykrycia. W wyniku przeprowadzenia spisu powstała Gminna Ewidencja Nieruchomości, która będzie wykorzystywana przy realizacji niniejszego Programu.

Przeprowadzona inwentaryzacja objęła 895 budynków mieszkalnych oraz 1893 budynków gospodarczych, na które składają się stodoły, szopy, obory, wiaty, itp.

W wyniku przeprowadzenia inwentaryzacji stwierdzono, że:

- 895 budynki mieszkalne (stan na III kwartał 2006 roku) przykryte są wyrobami zawierającym azbest o łącznej powierzchni 118.211 m²,
- 1893 budynki gospodarcze (stan na III kwartał 2006 roku) przykryte są wyrobami zawierającymi azbest o łącznej powierzchni 183.900 m².

Przyjmując, że 1 m² płyty azbestowo – cementowej ma ciężar 11 kg na terenie Gminy Szydłów znajduje się :

- na budynkach mieszkalnych 1.300 Mg wyrobów zawierających azbest
118.211m² x 11 kg = 1.300,321 Mg płyt azbestowych,
- na budynkach gospodarczych – 2.002 Mg wyrobów zawierających azbest
183,900 m² x 11 kg = 2.022,900 Mg płyt azbestowych.

Na terenie 16 sołectw łączną powierzchnię wyrobów zawierających azbest wymagających unieszkodliwienia do 2032 roku oszacowano w przybliżeniu na 3.323,221 Mg.

Przyjęto koszt demontażu, transportu i unieszkodliwienia 1 Mg wyrobów zawierających azbest na poziomie 700 zł/ Mg.

Na podstawie ustalonej ceny demontażu, transportu i unieszkodliwienia 1 Mg wyrobów zawierających azbest (stan na 2007 rok) wyliczono szacunkowo koszty realizacji programu, przyjmując następujące parametry:

- całkowita ilość wyrobów zawierających azbest znajdujących się na terenie gminy Szydłów wymagających unieszkodliwienia wynosi 3.323,221 Mg (ton) .
- cena demontażu , transportu i unieszkodliwienia 1Mg wyrobów zawierających azbest wynosi 700 zł / Mg.
- okres realizacji Programu określono na 24 lata.

W wyniku uwzględnienia w/ w parametrów, koszt usunięcia całkowitej ilości zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest wynosi:

- w okresie 24 lat wyniesie 2.326.254,70 zł
(3,323,221 Mg x 700 zł/ Mg = 2.326.254,70 zł = 2,326 mln. zł.)
- w okresie rocznym wyniesie 96.927,28 zł
(3.323, 221 Mg x 700 zł /Mg : 24 lata = 2.326.254,70 zł : 24 lata = 96.927,28 zł)

Tabela 1. Inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest na terenie sołectw gminy Szydłów – stan na 31.12.2006 roku - (w m²)

Lp.	Nazwa sołectwa	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych w bud. mieszkalnych	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych w bud. gosp.
1.	Brzeziny	12.750	16.297
2.	Osówka	6.480	9.967
3.	Szydłów	16.420	23.479
4.	Gacki	11.672	20.454
5.	Grabki duże	5.840	13.653
6.	Wolica	3.210	5.818
7.	Solec stary	12.745	16.718
8.	Wola żyzna	6.718	12.298
9.	Mokre	4.242	5.231
10.	Korytnica	8.950	11.966
11.	Kotuszów	3.220	7.511
12.	Potok	11.880	15.774
13.	Rudki	7.277	11.300
14.	Wymysłów	1.280	1.770
15.	Jabłonica	3.370	6.965
16.	Potok Rządowy	2.157	4.699
	Razem	118.211	183.900

6. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Zrealizowanie programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Szydłów będzie procesem długofalowym rozłożonym w czasie na 24 lata ograniczonym możliwościami finansowymi, zarówno samorządu jak i beneficjentów programu.

Wykonanie programu powierza się Wójtowi gminy Szydłów. Realizacja programu będzie zgodna z przyjętym celem i przebiegać będzie w następujących obszarach:

1. Utworzenie i aktualizacja wykazów danych o lokalizacji wyrobów zawierających azbest.

Podstawą dla opracowania programu była przeprowadzona w III i IV kwartale 2006 roku inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest i utworzenie bazy danych i ich lokalizacji na terenie gminy Szydłów. Polegała ona na przeprowadzeniu spisu gospodarstw domowych i budynków wielorodzinnych, w których stwierdzono występowanie azbestu.

Uzyskane podczas inwentaryzacji informacje posłużyły utworzeniu baz danych o nieruchomościach, na których występują wyroby zawierające azbest.

W następnych latach przewidywane jest rozszerzenie zakresu inwentaryzowanych nieruchomości o wspólnoty mieszkaniowe, jednostki budżetowe, zakłady budżetowe i obiekty przemysłowe.

2. Uczestnicy programu.

Niniejszy program skierowany jest do wszystkich właścicieli, zarządców lub użytkowników budynków – pokrytych dachami wytworzonymi z wyrobów zawierających azbest, tj. popularnym eternitem – zlokalizowanych na terenie gminy Szydłów, zwanych dalej beneficjentami programu. Przewiduje się, że zainteresowanie programem będzie wzrastać stopniowo z roku na rok, w zależności od skuteczności prowadzonych działań informacyjno – popularyzacyjnych dla mieszkańców w zakresie szkodliwości wyrobów zawierających azbest. Szczegółowe zasady i warunki dla beneficjentów programu wyrażających chęć skorzystania z dofinansowania do demontażu, transportu i unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest z budynków zlokalizowanych na terenie gminy Szydłów określa Regulamin stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszego programu.

3. Edukacja mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobie bezpiecznego ich usuwania i unieszkodliwienia.

W ramach edukacji mieszkańców na stronie internetowej Gminy Szydłów utworzona zostanie zakładka tematyczna, w której bieżąco prezentowane będą:

- akty prawne dotyczące obowiązków postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz regulujące sposób bezpiecznego ich usuwania,
- informację o zagrożeniu, jakie niesie za sobą azbest,
- wzory wniosków na dofinansowanie demontażu, transportu i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest,
- aktualny wykaz firm posiadających koncesję na demontaż wyrobów zawierających azbest i transport powstałych odpadów.

Ponadto potencjalni uczestnicy programu będą informowani o obowiązkach dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobie bezpiecznego ich usuwania i unieszkodliwiania poprzez:

- ulotki i plakaty o tematyce nawiązującej do celów i zadań programu,
- informacje przekazywane na zebraniach wiejskich oraz przy udziale sołtysów,
- informacje zamieszczone na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy.

4. Mobilizowanie właścicieli budynków i obiektów przemysłowych do usunięcia wyrobów zawierających azbest poprzez system pomocy edukacyjnej i finansowej.

Działanie realizowane będzie poprzez:

- system edukacji o zakresie szkodliwości i unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest,

- informowane o potencjalnych źródłach uzyskania dotacji, preferencyjnych kredytów i pożyczek na wymianę pokryć dachowych,
- dofinansowanie kosztów usunięcia azbestu, w tym: zakładu na terenie nieruchomości, transportu i składowania na składowisku odpadów niebezpiecznych,
- udzielanie wszelkich informacji mieszkańcom na temat realizacji programu.

5. Pomoc w odbiorze i unieszkodliwianiu odpadów azbestowych z nieruchomości osób fizycznych (w późniejszym terenie w miarę możliwości finansowych również z nieruchomości wspólnot mieszkaniowych, jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i innych).

Odbiór odpadów zawierających azbest od przyszłego beneficjenta programu będzie następował na wniosek (Załącznik Nr 1 do Regulaminu udzielania dofinansowania do demontażu, transportu i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest z budynków zlokalizowanych na terenie gminy Szydłów), właściciela obiektu, jego zarządcy lub władającego. Złożone wnioski o dofinansowanie będą realizowane według kolejności wpływu do wysokości kwoty zabezpieczonej w budżecie na dany rok kalendarzowy. Odbiorem odpadów zawierających azbest zajmie się uprawniona firma do demontażu, transportu i unieszkodliwienia wyłoniona w 2008 roku w drodze corocznego przetargu w trybie ustawy prawo zamówień publicznych. Termin demontażu, transportu i unieszkodliwienia odbioru odpadów z terenu nieruchomości uzgadnia właściciel nieruchomości z przedstawicielem uprawnionej firmy. Wszystkie czynności związane z demontażem, transportem i unieszkodliwieniem muszą być przeprowadzone zgodnie z przepisami obowiązującego Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2005 roku w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkownika i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004 r. Nr 71, poz. 649 z późn. zm.) Odbiór odpadów zawierających azbest od właściciela oraz ich przekazanie na składowisko potwierdzony będzie kartą przekazania odpadów sporządzoną w 3 egzemplarzach: jeden dla właściciela nieruchomości, drugi dla gminy Szydłów, trzeci dla uprawnionej firmy.

Uprawniona firma rozlicza się za wykonaną usługę z właścicielem nieruchomości. Gmina Szydłów w 35% dofinansuje koszty:

- demontażu i składowania na terenie nieruchomości odpadów zawierających azbest,
- transportu tych odpadów,
- ich składowania i utylizacji na składowisku,

Pozostałe koszty wymienione powyżej) w wysokości 65% będą pochodziły ze źródeł zewnętrznych.

6. Podjęcie działań w kierunku pozyskania funduszu ze źródeł zewnętrznych na realizację Programu.

Gmina Szydłów podejmie starania w celu pozyskania funduszy ze źródeł zewnętrznych, tj.:

- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
- innych.

7. Przeznaczenie środków finansowych z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska (GFOŚ), zwanego dalej Gminnym Funduszem oraz ze źródeł zewnętrznych.

Zakłada się, że począwszy od bieżącego roku zostanie rozpoczęta realizacja Programu przy pomocy środków finansowych z Wojewódzkiego i Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz ze środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska.

Procentowo roczne koszty realizacji Programu w roku 2008 przedstawia się następująco :

- 40%, tj. 24.000 zł – dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach,

- 25%, tj. 15.000 zł – dotacja z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Staszowie,
 - 35%, tj. 21.000 zł – środki z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska.
- W I kwartale 2008 roku planowane jest wystąpienie do WFOŚiGW w Kielcach oraz PFOŚiGW w Staszowie o uzyskanie dotacji na realizację zadań Programu. Realizacja Programu będzie możliwa po uzyskaniu dofinansowania z WFOŚiGW w Kielcach oraz PFOŚiGW w Staszowie.
- W przypadku uzyskania kwoty innej od wnioskowanej, całkowity koszt realizacji zadania (w tym wkład finansowy z Gminnego Funduszu) w latach 2008 – 2032 ulegnie proporcjonalnemu zmniejszeniu.

8. Usunięcie wyrobów zawierających azbest z obiektów użyteczności publicznej i innych będących własnością Gminy Szydłów.

Gmina Szydłów usunie wyroby zawierające azbest z obiektów będących własnością Gminy.

9. Eliminację możliwości powstania „dzikich” wysypisk z odpadami zawierającymi azbest.

Działanie to będzie realizowane w dwojaki sposób:

- poprzez prowadzenie edukacji związanej z postępowaniem z odpadami zawierającymi azbest, będzie systematycznie budowana świadomość społeczeństwa, co powinno wyeliminować powstawanie „dzikich” wysypisk tych odpadów,
- bieżąco przeprowadzony będzie monitoring występowania „dzikich” wysypisk z odpadami zawierającymi azbest, a w przypadku stwierdzenia ich występowania będą one likwidowane zgodnie z obowiązującymi przepisami.

10. Bieżący monitoring realizacji Programu i okresowe raportowanie jego realizacji władzom samorządowym i mieszkańcom.

Elementem zarządzania Programem jest jego systematyczne monitorowanie.

W ramach działań monitoringowych określony zostanie stopień zmiany ilości wyrobów zawierających azbest w okresie corocznym w kolejnych latach realizacji Programu, tj.:

- ilości utylizowanych w danym roku odpadów zawierających azbest,
- ilości wyrobów azbestowych pozostałych jeszcze po likwidacji.

Raz w roku Wójt Gminy Szydłów będzie przekładał Radzie Gminy Szydłów raport przedstawiający wynik realizacji Programu.

Wskaźniki monitorowania Programu

Lp.	Wskaźnik monitoringu	Jednostka miary
1.	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest w Mg zlokalizowana na terenie Gminy Szydłów przed rozpoczęciem realizacji Programu	Mg
2.	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest w Mg zlokalizowana na terenie Gminy Szydłów w kolejnych latach realizacji Programu	Mg
3.	Procentowa ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest w stosunku do ilości zinwentaryzowanej w poprzednim roku realizacji Programu	%
4.	Nakłady poniesione na usunięcie wyrobów zawierających azbest w skali rocznej	PLN / rok
5.	Ilość dzikich wysypisk odpadów zawierających azbest	sztuki

11. Okresowa weryfikacja i aktualizacja Programu.

Realizacja Programu jest procesem długofalowym w związku z czym zakłada się jego aktualizację celem dostosowania do zmieniających się warunków prawnych, finansowych i możliwości realizacyjnych.

7. Harmonogram realizacji „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Szydłów na lata 2008-2032”.

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji	
1.	Edukacja mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobie bezpiecznego ich usuwania i unieszkodliwiania	Przez cały okres realizacji Programu	
2.	Aktualizacja wykazów danych o lokalizacji wyrobów zawierających azbest.		
3.	Odbiór odpadów zawierających azbest z nieruchomości osób fizycznych, wspólnot mieszkaniowych, jednostek budżetowych i innych		Założenie i prowadzenie rejestru wniosków i ich realizacja zgodnie z zachowaniem kolejności złożenia
			Pozyskiwanie funduszy na realizację programu
		Ogłoszenie przetargów w celu wyłonienia wykonawcy zadań programu	
	Demontaż, transport i unieszkodliwienie odpadów zawierających azbest		
4.	Monitoring i przedłożenie Radzie Gminy Szydłów wyników przedstawiających realizację Programu	Raz w roku	

8. OBOWIĄZUJĄCE W POLSCE PRZEPISY PRAWNE DOTYCZĄCE AZBESTU ORAZ OCHRONY PRZED JEGO SZKODLIWOŚCIĄ.

8.1. Ustawy.

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz.718 z późniejszymi zmianami).

Wśród wielu przepisów znajduje się zapis mający zastosowanie w przypadkach występowania azbestu. Art. 30 ust. 3 stanowi: właściwy organ może nałożyć, w drodze decyzji, obowiązek uzyskania pozwolenia na wykonanie określonego obiektu lub robót budowlanych, objętych obowiązkiem zgłoszenia, o którym mowa w ust.1 tego art. Jeżeli ich realizacja może naruszać ustalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może spowodować:

- zagrożenie bezpieczeństwa ludzi lub mienia,

- pogorszenie stanu środowiska lub stanu zachowania zabytków,
- pogorszenia warunków zdrowotno- sanitarnych
- wprowadzenie, ustalenie bądź zwiększenie ograniczeń lub uciążliwości dla terenów sąsiednich.

Ustawa z dnia 19 czerwca 1997r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr .101 , poz. 628, z 1998r. Nr 156, poz.1018 z 2000 r. Nr 88, poz. 986, z 2001 r. Nr100, poz. 1085, Nr 154, poz. 1793, z 2003 r. Nr 7, poz. 78, Nr 65, poz. 596 oraz z 2004 r. Nr 3, poz. 20- tekst jednolity wg obwieszczenia Marszałka Sejmu z dnia 18 grudnia 2003r.).Ustawa weszła w życie od 28 września 1997r. Zakazuje ona wprowadzenia na polski obszar celny azbestu, wyrobów zawierających azbest, produkcji wyrobów zawierających azbest oraz obrotów azbestem i wyrobami zawierającymi ten surowiec. Zgodnie z ustawą produkcja płyt azbestowo-ceramicznych została zakończona we wszystkich zakładach do 28 września 1998 r., a z dniem 28 marca 1999 r. nastąpił zakaz obrotu tymi płytami. Wyjątek stanowi tylko azbest i wyroby zawierające azbest dopuszczone do produkcji lub do wprowadzenia na polski obszar celny spośród wyrobów określonych w załączniku nr 1 do ustawy. Wykaz tych wyrobów określa corocznie Minister właściwy do spraw gospodarki w drodze rozporządzenia. Wymieniona ustawa praktycznie zamknęła okres stosowania wyrobów zawierających azbest w Polsce, pozostaje natomiast problem sukcesywnego usuwania zużytych wyrobów w sposób nie zagrażający zdrowiu ludzi i zanieczyszczeniu środowiska. Ustawa porządkuje również zagadnienia związane z opieką zdrowotną pracowników, którzy mieli kontakt z azbestem.

Ustawa z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. Nr 11, poz. 84, z późn. zm.).

Ustawa reguluje – na gruncie prawa europejskiego – problematykę dotyczącą substancji i preparatów chemicznych, w tym niebezpiecznych. Ustawa określa warunki, zakazy lub ograniczenia produkcji, wprowadzenia do obrotu stosowania substancji i preparatów chemicznych, w celu ochrony przed szkodliwym wpływem tych substancji i preparatów na zdrowie człowieka lub na środowisko. Zgodnie z ustawą tworzy się urząd inspektora do spraw substancji i preparatów chemicznych. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628, z późn. zm.). Ustawa określa zasady postępowania z odpadami, w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności zasady zapobiegania powstawania odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko, a także odzysku lub unieszkodliwiania odpadów. W ustawie określone są obowiązki wytwórców i posiadaczy odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych. Ustawa reguluje całokształt spraw administracyjnych, związanych postępowaniem przy zbieraniu, transporcie , odzysku i unieszkodliwianiu, w tym składowania odpadów. Ustawa wprowadza obowiązek opracowania planów gospodarki odpadami na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Zgodnie z art. 31 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz zmianie niektórych ustaw, krajowy plan gospodarki odpadami został przyjęty pod koniec 2001 roku. Art. 10, ust. 4 tej samej ustawy stanowi, że wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, zawierające plany gospodarki odpadami mają być uchwalone przez odpowiednie organy w następujących terminach:

- programy wojewódzkie – od 30 czerwca 2003 r. – uchwalane przez sejmiki województw,
- programy powiatowe – do 31 grudnia 2003 r. – uchwalane przez rady powiatów,
- programy gminne – do 30 czerwca 2004 r.- uchwalane przez rady gmin.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627, z późn. zm.). Ustawa określa zasady ochrony środowiska oraz warunki korzystania z jego zasobów, z uwzględnieniem wymagań zrównoważonego rozwoju.

- Ustawa zawiera szereg istotnych i ważnych postanowień dotyczących m.in.:
- państwowego monitoringu środowiska , jako systemu pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku,
 - opracowania prognoz oddziaływania na środowisko, w tym gospodarki odpadami, a także programów wojewódzkich, zmierzających do przestrzegania standardów jakości środowiska,
 - ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem, sposobu postępowania z substancjami stanowiącymi szczególne zagrożenie dla środowiska,
 - kar i odpowiedzialności za nieprzestrzeganie zasad i przepisów dotyczących ochrony środowiska,
 - konieczności oznaczenia instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest oraz miejsc , w których on się znajduje.

Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy- prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100, poz. 1085, z późn. zm.). Ustawa reguluje tryb postępowania oraz obowiązki podmiotów określonych ustawą . W art. 54 ustawa odnosi się do odpowiednich zapisów ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest. Ustawa udziela delegacji ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, od określenia w drodze rozporządzenia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, ministrem właściwym do spraw środowiska-sposobów i warunków bezpiecznego użytkownika i usuwania wyrobów zawierających azbest.

Ustawa z dnia 28 październik 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 199, poz. 1671). Ustawa określa zasady przewozu drogowego towarów niebezpiecznych, wymagania w stosunku do kierowców i innych osób wykonujących czynności związane z tym przewozem oraz organy nadzoru i kontroli w tych sprawach. Przy przewozach materiałów niebezpiecznych w kraju obowiązują przepisy zawarte w załącznikach A i B do umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych(ADR) – Jednolity tekst Umowy ADR (Dz. U. Nr 30, poz. 287, 1999 r.). Przepisy umowy ADR oraz ustawy określają warunki zakładu i wyładunku oraz przewozu odpadów niebezpiecznych wydane przez upoważnioną stację kontroli pojazdów, zaś kierowcy pojazdów winni być przeszkoleni w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych.

Ustawa z dnia 19 grudnia 2002 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U Nr 7, poz. 78, z 2003 r.). Artykuł 6 ustawy nadaje nowe brzmienie(nowelizuje) art. 4 ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest

8.2. Rozporządzenia.

Zarządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 12 marca 1996 r. w sprawie dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia, wydzielanych przez materiały budowlane, urządzenia i elementy wyposażenia w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi (M. P. Nr 19, poz. 231). Określa jako niedopuszczalny dodatek azbestu w materiałach budowlanych, z terminem obowiązywania od 1 stycznia 1997 r.

Rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 11 września 1996 r. w sprawie czynników rakotwórczych w środowisku pracy oraz nadzoru nad stanem zdrowia pracowników zawodowo narażonych na czynniki (Dz. U. Nr 121, poz. 571). Określa azbest (aktynolit, amozyt, antiofilit, chryzotyl, krokidolit,

tremolit) o numerze CAS 1332-21-4 jako czynniki rakotwórczych, stosowania środków zapobiegawczych, informowania pracowników o zagrożeniach dla zdrowia, przeszkolenia pracowników oraz obowiązki lekarza sprawującego profilaktyczną opiekę zdrowotną nad pracownikiem.

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 2 kwietnia 1998 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpieczeństwa użytkownika takich wyrobów (Dz. U. Nr 45, poz. 280).

Określa obowiązki pracodawcy zatrudniającego pracowników przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest. Pracodawca obowiązany jest stosować środki ochrony pracowników przed szkodliwym działaniem pyłu zawierającego azbest, a przed przystąpieniem do prac sporządzić ich szczegółowy plan. Pracownicy zatrudnieni przy pracach w kontakcie z azbestem, pracownicy i osoby kierujące takimi pracami powinni być przeszkoleni w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy zgodnie z programem określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia. Przedmiotowe rozporządzenie jest nowelizowane.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 14 sierpnia 1998 r. w sprawie sposobów bezpiecznego użytkowania oraz warunków usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 138, poz. 895).

Rozporządzenie nakłada na właściciela lub zarządców obiektów budowlanych obowiązek dokonania przeglądu technicznego wyrobów zawierających azbest zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia. Jeden egzemplarz „oceny” należało złożyć do terenowego organu nadzoru budowlanego w terminie do 31 marca 1999 r., co miało na celu dokonanie inwentaryzacji wyrobów wymagających usunięcia w danym rejonie w określonym przedziale czasowym. Wszystkie wyroby posiadające gęstość większej niż 1000 kg/ m³ (azbestowo-cementowe) powinny być usunięte na koszt właściciela. W rozporządzeniu określono zasady usuwania tych wyrobów, sposób pakowania i oznakowania powstałych odpadów zawierających azbest do przewiezienia na miejsce składowiska. Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Socjalnej przygotowuje nowelizację tego rozporządzenia.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 3 listopada 1999 r. w sprawie wzoru książek profilaktycznych dla osoby, która była lub jest zatrudniona w warunkach narażenia zawodowego w zakładach stosujących azbest w procesach technologicznych, oraz sposobu jej wypełniania i aktualizacji (Dz. U. Nr 92, poz. 1061).

Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie dopuszczenia wyrobów zawierających azbest do produkcji lub wprowadzenia na polski obszar celny

(z 1998 r. Dz. U. Nr 44, poz. 268, z 1999 r. Nr 25, poz. 222, z 2000 r. Nr 15, poz. 188, z 2001 r. Nr 10, poz. 77, z 2002 r. Nr 1, poz. 11 i z 2003 r. Nr 5, poz. 50) Zgodnie z ustawą z 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, Minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z Ministrem właściwym do spraw środowiska, określa corocznie, w drodze rozporządzenia, na wniosek producenta lub innego podmiotu wprowadzającego na polski obszar celny wyroby zawierające azbest, wykaz wyrobów dopuszczonych do produkcji lub wprowadzenia na polski obszar celny spośród wyrobów określonych w załączniku nr 1 do ustawy.

W załączniku tym znajdują się:

- płyty uszczelniające azbestowo-kauczukowe,
- uszczelki do tych płyt,
- azbest włóknisty.

Są to wyroby, których ze względów technologicznych nie można jeszcze w wielu przypadkach zastąpić wyrobami bezazbestowymi. Dotyczy to przede wszystkim

wyrobów o specjalnym przeznaczeniu dla potrzeb m.in. przemysłu chemicznego, rafineryjnego i energetyki.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz.1206). Zamieszcza rodzaje odpadów zawierających azbest na liście odpadów niebezpiecznych w wymienionych niżej grupach i podgrupach z przepisany kodem klasyfikacyjnym:

- 060701* - odpady azbestowe z elektrolizy,
- 061304* - odpady z przetwarzania azbestu,
- 101181* - odpady zawierające azbest (z hutnictwa szkła),
- 101309* - odpady zawierające azbest z produkcji elementów cementowo-azbestowych,
- 150111* - opakowania z metali zawierające niebezpieczne, porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np.: azbest) włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi,
- 160111* - okładziny hamulcowe zawierające azbest,
- 160212* - zużyte urządzenia zawierające azbest,
- 160212* - zużyte urządzenia zawierające azbest,
- 170601* - materiały izolacyjne zawierające azbest,
- 170605* - materiały konstrukcyjne zawierające azbest.

Uwaga: gwiazdka oznacza odpady niebezpieczne

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2001 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz. U. Nr 152, poz.1736). Określa wzory dokumentów do prowadzenia ilościowej i jakościowej ewidencji odpadów celem zapewnienia kontroli ich przemieszczenia. Do prowadzonej ewidencji odpadów obowiązani są posiadacze odpadów, w tym także wytwórcy odpadów . Ewidencję odpadów prowadzi się za pomocą dwóch dokumentów: karty ewidencji odpadów oraz karty przekazywania odpadów. Karta przekazywania odpadu wypełniana jest w dwóch egzemplarzach przez posiadacza przekazującego odpady na rzecz innego posiadacza odpadów. Posiadacz odpadów, który odpady przyjmuje (np. zarządzający składowiskiem odpadów) zobowiązany jest do potwierdzenia na karcie przekazania odpadów fakt przyjęcia odpadu. Karty informacyjne służą do naliczania opłat za umieszczenie w danym roku odpadów na składowisku wnoszących na rachunek dystrybucyjny urzędu marszałkowskiego właściwego ze względu na miejsce składowania odpadów.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 161, poz.1335). Rozporządzenie zmienia w istotny sposób (obniża) stawki opłaty za umieszczenie odpadów zawierających azbest na składowisku. Od 1 stycznia 2003 r. są to następujące opłaty:

- 060701* - odpady azbestowe z elektrolizy,
- 061304* - odpady z przetwarzania azbestu,
- 101181 - odpady zawierające azbest (z hutnictwa szkła),
- 101309* - odpady zawierające azbest z produkcji elementów cementowo-azbestowych,
- 150111* - opakowania z metali zawierające niebezpieczne , porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest) włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi,
- 160111* - okładziny hamulcowe zawierające azbest,
- 170601* - materiały izolacyjne zawierające azbest,
- 170605* - materiały konstrukcyjne zawierające azbest.

Uwaga: gwiazdka oznacza odpady niebezpieczne

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 września 2002 r. w sprawie określenia rodzaju przedsięwzięcia mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych kryteriów związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 179, poz.1490 z późn. zm.). Sporządzenie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wymaga transport lub unieszkodliwienie azbestu lub produktów zawierających azbest, w ilości nie mniejszej niż 200 ton rocznie.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2002 r. w sprawie sposobu przekładania wojewodzie informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz. U. Nr 175, poz.1439). Określa terminy, sposoby przedkładania wojewodzie przez organ władz samorządowych informacji o rodzaju, ilości i miejscu występowania azbestu oraz wyrobów zawierających azbest.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie rodzajów odpadów , które mogą być składowane w sposób nie selektywny (Dz. U. Nr 191, poz. 1595). W sposób nie selektywny mogą być składowane odpady:
Grupa 170601*- materiały izolacyjne zawierające azbest
Grupa 170605*- materiały konstrukcyjne zawierające azbest.
Oznacza to, że odpady obu grup mogą być składowane wspólnie, na tym samym składowisku odpadów niebezpiecznych zawierających azbest. Natomiast nie wolno tych odpadów mieszać i składować z innymi odpadami niebezpiecznymi.

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 217, poz.1833). Określa najwyższe dopuszczalne stężenia w środowisku pracy pyłów zawierających azbest:

a) pyły zawierające azbest chryzotyl	- 1,0 mikrg/ m ³
włókna respirabilne	- 0,2 włókien w cm ³
b) pyły zawierające azbest krokidolit	- 0,5 mikrg/ m ³
włókna respirabilne	- 0,2 włókien w cm ³

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 grudnia 2002 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2003 r. Nr 1, poz.12). Wartość odniesienia dla azbestu (w mikrogramach na m³) wynosi uśredniona: 2350 mikrg/ m³ w ciągu godziny i 250 mikrg /m³ dla roku kalendarzowego.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu i sposobu stosowania przepisów o powozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 236, poz.1986). Przepisy o przewozie drogowym materiałów niebezpiecznych spełniających określone w tych przepisach kryteria klasyfikacyjne dla zaliczenia ich do jednej z klas towarów niebezpiecznych. Przy przewozach materiałów niebezpiecznych z kraju obowiązują przepisy zawarte w załącznikach A i B do Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych(ADR) – Jednolity tekst Umowy ADR (Dz. U. Nr 30, poz. 287, z 1999 r.). Odpady zawierające azbest pochodzące z budowy, remontu i demontażu obiektów budowlanych oraz odpady izolacyjne zawierające azbest zgodnie z ADR zaliczone zostały do klasy 9 – różne materiały i przedmioty niebezpieczne, z czego wynikają określone wymagania przy ich transporcie. Posiadacz wyrobów zawierających azbest, który prowadzi działalność w zakresie zbierania lub transportu odpadów, obowiązany jest do uzyskania zezwolenia na prowadzenie tej działalności. Zgodnie z ustawą o odpadach zezwolenia wydaje, w drodze decyzji starosta, właściwy ze względu na miejsce siedziby lub zamieszkania posiadacza odpadów. Transportujący odpady niebezpieczne obowiązany jest do posiadania karty ewidencyjnej odpadu,

dokumentu obrotu odpadami niebezpiecznymi i dokumentu przewozowego materiałów niebezpiecznych według wymagań ADR.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 grudnia 2002 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 21, poz. 180 z 2003 r.). Rozporządzenie wprowadza obowiązek dokonywania okresowych badań pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w miejscu pracy, gdzie występują takie czynniki.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 20 grudnia 2002 r. w sprawie kursów kształcenia dla kierowców pojazdów przewożących towary niebezpieczne (Dz. U. Nr 236, poz.1987). Określa szczegółowe wymagania w stosunku do podmiotów prowadzących kursy kształcące oraz wzory zezwoleń na ich prowadzenie. Kierowca wyznaczony do przewozu odpadów zawierających azbest obowiązany jest posiadać – poza prawem jazdy – świadectwo ukończenia kursu kształcącego kierowców pojazdów przewożących materiały niebezpieczne, wydane przez jednostkę upoważnioną przez marszałka województwa.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie świadectwa dopuszczenia pojazdu do przewozu niektórych towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 237, poz. 2011). Określa szczegółowe warunki i tryb wydawania świadectwa dopuszczenia pojazdów do przewozu towarów niebezpiecznych, jego wzorów i sposobów wypełnienia.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów (Dz. U. Nr 61, poz. 549). Określa m.in. wymagania dotyczące składowania dla odpadów zawierających azbest, wymienionych w katalogu odpadów oznaczonych kodami: 170601* i 170605*.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 marca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 120, poz.1126). Rozporządzenie ustala obowiązek sporządzenia wymaganego planu również dla robót prowadzonych z wyrobami zawierającymi azbest.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania o przemieszczaniu azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub jest wykorzystywany azbest (Dz. U. Nr 192, poz. 1876). Rozporządzenie ustala obowiązki właściciela wszystkich miejsc, gdzie były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest, a także wprowadza obowiązek inwentaryzacji tych wyrobów oraz corocznej sprawozdawczości.

8.3. Programy

Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski – przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 14 maja 2002 r. Określa główne kierunki działania w okresie 30-u lat, potrzebne środki na realizację „Programu...”, a także wyrobów zawierających azbest w całym kraju oraz poszczególnych województwach.

REGULAMIN

udzielania dofinansowania do demontażu, transportu i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest z budynków zlokalizowanych na terenie gminy Szydłów.

§1.

Z dofinansowania do demontażu, transportu i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest mogą korzystać właściciele, zarządcy lub użytkownicy nieruchomości, modernizujący obiekty budowlane pokryte wyrobami zawierającymi azbest, które są zlokalizowane na terenie Gminy Szydłów – zwani dalej Wnioskodawcą.

Dofinansowanie przyznawane jest na wniosek Wnioskodawcy. Polega ona na jednorazowym pokryciu kosztów demontażu wyrobów zawierających azbest, ich transportu do najbliższego legalnego miejsca unieszkodliwienia powstałego odpadu zawierającego azbest pochodzącego zmodernizowanych obiektów budowlanych stanowiących własności Wnioskodawcy.

§ 2.

Dofinansowanie otrzymuje się na podstawie przeglądu stanu technicznego pod kątem stwierdzenia, czy modernizowany obiekt budowlany zabudowany jest elementami zawierającymi azbest wraz z identyfikacją rodzaju i ich ilości. Przegląd musi być sporządzony przez osobę posiadającą uprawnienia budowlane zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 roku w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkownika i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004 r. Nr 71, poz. 649 z późn. zm.). Przedłożenie w/w przeglądu stanu technicznego modernizowanego obiektu jest warunkiem rozpatrzenia wniosku.

§ 3.

Kwota dofinansowania wyliczana będzie na podstawie ilości usuniętego wyrobu zawierającego azbest z danej nieruchomości i potwierdzonej w Karcie Przekazania Odpadów na składowisko odpadów niebezpiecznych przedłożonej przez wykonawcę usługi wyłonionego w wyniku corocznego przetargu zgodnego z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 roku – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 19, poz. 176 z późn. zm.).

§ 4.

1. Ubiegający się o dofinansowanie winien złożyć następujące dokumenty:
 - wniosek do Wójta Gminy Szydłów o dofinansowanie do demontażu, transportu i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest z obiektów budowlanych zlokalizowanych na terenie Gminy Szydłów,
 - kopię przeglądu stanu technicznego zgodną z § 2. niniejszego Regulaminu,
 - kopię pisma zgłoszenia remontu w Wydziale Administracji Architektoniczno – Budowlanej Starostwa Powiatowego w Staszowie (wymagane na 30 dni przed planowanym rozpoczęciem robót) lub kopię pozwolenia na budowę wymaganego w przypadku, gdy podczas demontażu elementów budowlanych zawierających azbest nastąpi zmiana elementów konstrukcyjnych obiektu.

2. Wzór wniosku o dofinansowanie do demontażu, transportu i unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest z obiektów budowlanych zlokalizowanych na terenie Gminy Szydłów stanowi załącznik Nr 1 do niniejszego regulaminu.

§ 5.

Termin składania wniosków o dofinansowanie upływa z dniem 31 sierpnia. Termin wykonania prac związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest ustala z wykonawcą właściciela budynku. Czas realizacji nie można przekroczyć 14 dni od daty złożenia wniosku przez Wnioskodawcę. Nie dotrzymanie terminów skutkować będzie odmowa dofinansowania.

§ 6.

Wnioski o dofinansowanie sprawdzane będą pod względem formalnym przez Referat Inwestycji, Rolnictwa i Rozwoju Gospodarczego Urzędu Gminy w Szydłowie, a następnie przekładane do akceptacji Wójta Gminy Szydłów.

§ 7.

Wnioski o dofinansowanie będą realizowane według kolejności złożenia w danym roku kalendarzowym do czasu wyczerpania środków pieniężnych przeznaczonych w danym roku budżetowym na realizację zadań i celów założonych w „Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Szydłów na lata 2008-2032”.

§ 8.

Zmiany Regulaminu dokonywane mogą być jedynie w formie stosownej uchwały Rady Gminy Szydłów.

Zmiany Regulaminu wymagają formy uchwały Rady Gminy Szydłów podjętej zwykłą większością głosów,

W Z Ó R

WNIOSEK

o dofinansowanie demontażu, transportu i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest

1. Wnioskodawca
(imię i nazwisko właściciela nieruchomości)

adres do korespondencji
(kod pocztowy, nazwa miejscowości, ulica, nr domu, nr lokalu)

telefon: tytuł prawny do nieruchomości

.....
(własność, współwłasność, najem, użyczenie, inny)

2. Miejsce wytworzenia i zdeponowania odpadów zawierających azbest:

.....
(ulica i nr domu/ nr nieruchomości gdzie został przeprowadzony demontaż pokrycia dachowego/
elewacji)

nr ewidencyjny działki

3. Rodzaj odpadów:

.....
(płyty eternitowe płaskie/ faliste, inny odpad)

4. Ilość szacunkowa odpadów:

.....

5. Oświadczam, że wszystkie dane zawarte z powyższym wniosku wypełniłem (am)
zgodnie z prawdą.

.....
(data i podpis wnioskodawcy)

6. Adnotacje urzędowe :

.....
.....
.....

Uwagi: Wniosek należy złożyć w:

.....